

Nova Soča

izhaja vsak petek o polnoči in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 4-40,
Pol leta „ 2-20,
Četrť leta „ 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poštnina.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglašajo pri upravnistvu.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kadar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

Uredništvo in upravnistvo je v Marzinijevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

NOVA SOČA

Oznanila

in „poslanice“ plačajo se po

petit-vrsto:

8 kr., če se tiskaj
7 „ „ „ „ „
6 „ „ „ „ „ 3

Večkrat — po pogodbi.

Črke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v prodajalnici G. Likarja in v tobakarnah v Nunski in Solski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Nove Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Shod v Dornbergu.

Po shodu na Goričici pri Rebku dne 25. marca, o katerem smo obširno poročali v zadnji številki, nastalo je deževno vreme, ki je za potrebo napojilo žejno naravo. Za naznanjeni ljudski shod v Dornbergu dne 3. t. m. smo pa zopet dobili prijeten in tople spomladanski dan, ki je privabil mnogo občinstva iz raznih krajev Vipavske doline v prijazni Dornberg. Naš državni poslanec dr. Anton Gregorčič je bil sprejet ob dohodu z viharinimi živio-klici.

Shod se je vršil 2½ uri. Prostorna šolska soba je bila natlačena; našli smo okoli 240 mož. Shod pozdravi

gosp. Ferd. Peroci

v imenu dornberškega županstva ter zahvali navzoče, ki so prišli v takó obilnem številu, kar je dokaz, da se zanimajo za upravljanje, ki se bodo pri shodu razpravljala. Vlada ni poslala svojega zastopnika, kar spričuje da nam zaupa. Venec našemu shodu pa je položil naš deželni in državni poslanec velen. gosp. dr. Anton Gregorčič, kateremu naj še posebej velja naš udani pozdrav. (Shod mu zakliče trikratni grozgoviti „živio!“). Na dnevnem redu bo razgovor o uravnavi Vipave in o železnici po Vipavski dolini do Gorice. Predno pa predidemo k dnevnemu redu, izvolita naj se predsednik in zapisnikar.

Izvoljena sta bila soglasno gosp. Ferd. Peroci predsednikom, gosp. Jož. Pavlica pa zapisnikarjem, ki se zahvalita za izkazano zaupanje in čast.

Predsednik Peroci govori na to jako obširno o škodah, katere uroča Vipava. Kdor bi le od daleč gledal to vodo, ki takó leno teče, rekel bi, da ne more delati nikake škode. Ako bi si jo pa malo natančneje ogledal, zapazil bi, kakó veliko škodo dela posestnikom ob svojih bregovih. Uzrok je iskati pa uprav v njenem lenobnem teku; ako bi bila njena struga bolj odprta, da bi voda hitreje otekala, bi ne delala tolikih škod. Zdi se, da Vipava na nekaterih krajih stoji; ker je pa ob bregovih sama lahka zemlja, katero voda izpodmiva in odnaša, zato je škoda leto za letom zares ogromna.

Govornik naštevava nekatere škode, katere je naredila Vipava v zadnjih treh letih pri Dornbergu v dolžini 300 sežnjev. Pri-seženi cenilci so določili to škodo najmanj v znesku 3080 gld. Koliko škode je bilo poprej, koliko je še bo, ako se Vipava ne uravná!

Čuditi se je, da do danes nismo še nič storili za uravnavo; vendar pa smo se zganili, da se združimo za skupno prošnjo do visoke vlade za podporo, katero prej ali slej tudi dobimo. Toda prizadeti posestniki in naša županstva bodo morali tudi pripomoči k temu delu, ki ne bo preveč drago. Vipava teče semtertje kot kača, da je večasil mogó le kratek prezek, pa bi se močno skrajšal njen tek, da bi voda hitreje otekala. Da pa dosežemo ta namen, moramo se obrniti z utemeljenimi prošnjami do raznih merodajnih krogov; zato predlagam (čita):

„Naprosita naj se poljedelsko in notranje ministerstvo, da se zaukažejo izvršiti na državne stroške vse priprave za uravnavo Vipavinega toka. Deželni zbor pa naj se naprosi, da ta sklep podpira.“

Govornik prosi na to, naj bi tudi drugi udeleženci shoda naznanili škode, katere je naredila Vipava. Oglasi se Jož. Šinigoj iz Dornberga in pravi, da njegova škoda znaša najmanj 300 gld., ne pa samó 150 gld., kakor je omenil g. Peroci. — Janez Cotar pravi, da mu je Vipava naredila v zadnjem času okoli 200 gld. škode. — Jož. Vižintin tudi iz Dornberga naznani več škod, namreč: za cerkev sv. Lovrenca 180 gld., za Franca Rojca staršega 100 gld., za Fr. R. mlajšega 50 gld., za Slejka 100, za Ant. Saksida 60 gld. — Franc Zrjal iz Brji pravi, da je Vipava naredila od Brji do Dornberga v zadnjih treh letih najmanj 5.000 gld. škode. Natančneje podatke dá odseku, ki bo delal prošnje za uravnavo te vode. — Vinko Gregorčič iz Prvačine pové, da je Vipava odnesla našemu državnemu poslancu Alfredu grofu Coronini-ju čez 30 njiv, njemu par njiv,

a tudi mnogim drugim sosedom je naredila velike škode, katere se naznanijo bolj podrobno odseku. — Dornberški župan naznani razne škode, kakor: Antonu Vodopivcu je odnesla ¾ njive, Janezu Kavčiču ½ njive, Antonu Makucu ½ njive, Jožefu Furlanu ½ njive itd. — Alojzij Mermolja iz Batuj pravi, da mu je voda naredila v zadnjih letih čez 1000 gld. škode. — Fr. Saksida od Saksidov naznani več škod; vrhu tega, pravi, Vipava o povodnjih poplavlja ves gnoj z njiv. — Učitelj Lasič pravi, da med prvaškim mostom in Biljami naredi vsako leto od 2000 — 3000 gld. škode. Le pri Lasičevih je v zadnjih letih odnesla štiri njive svetá. Takih škod je premnogo, da jih ni mogoče na shodu naštet, zlasti, ker mnogih poškodovancev ni navzočih. Da bi se pa vse škode kolikor mogoče natančno dognale, predlaga: Vsaka občina naj po svojih cenilcih preračuni škodo, katero naznani odseku. (Ta predlog je bil soglasno sprejet.)

— Franc Bavčar iz Sela pripoveduje, kakó ogromne škode dela Vipava selskemu polju, katero v zadnjih 20 letih velikokrat poplavi; večkrat poplavi klajo, turšico in druge pridelke, da nimajo nikake veljave več. Škodo ceni po par tisočakov na leto. — Janez Leban iz Črnič pravi, da prav veliko škodo delata tudi hudournika Konjščak in Vrtovinšček, ki valita silno kamenje na polje, véasih do 50 kvintalov težko. Lani je njemu samemu v ¼ ure zasul polje ter naredil mu za 1000 gld. škode. Tudi Batujcem je hudournik o belem dnevu cele njive zasul. Med Tabrom in Črničami se vedno več svetá valí v potok.

G. Jož. Pavlica omeni, naj se izvoli poseben odsek, ki poizvé za vse take škode in ki potem podá državnemu zboru in ministerstvu utemeljene prošnje, za uravnavo Vipave in njenih dotokov.

Predsednik Peroci pové, da je neki Dornberžan kupil pred nekaj leti kos svetá za 1600 gld., ki pa danes ni več 200 gld. vreden. Navzoči Dornberžani pritrujujejo, da je res takó. — Na to se oglasi k besedi državni poslanec

dr. Anton Gregorčič.

ki obširno razpravlja o vodnih delih in podjetjih na Goriškem. Glavne misli so te-le:

Očividna je ogromna škoda, katero dela Vipava; udeleženci tega shoda so že sami navedli premnoge škode. Toda vsi so pripovedali le o škodah v zadnjih par letih, a mnogih posestnikov, katerim voda tudi odplavlja svet, pri shodu niti ni, da bi i oni razodeli svoje tožbe proti Vipavi; zato je škoda še mnogo večja nego se je pri tem shodu opisala. Gosp. Janez Leban iz Črnič je prav omenil, da tudi hudourniki, ki se iztekajo v Vipavo, delajo velike škode. — Čudno je, da do dandanes se ni še nič storilo, da bi se te škode preprečile ali vsaj omejile. Ljudstvo se je gotovo razgovarjalo in potoževalo o takih nesrečah, pa storilo ni ničesa, ker uravnava bi vsekakor toliko stala, da posamičnikom ni mogoče niti misliti na enaka podjetja. — To vé prav dobro tudi vlada. Zato se je sklenil pred osmimi leti zakon, po katerem morate prizadetim občinam pomagati država in dežela. Tudi mi se lahko zatečemo pod varstvo tega zakona in gotovi smemo biti, da prej ali slej dosežemo svoj namen. Ko se uravnava kaka voda, treba je véasih odkupiti mnogo svetá, mlinov, žag itd. Za pogodbe in odpise določene so visoke pristojbine, a v takem slučaju se nič ne plača. Ta določba pride v prid gotovo tudi nam.

Govornik podá več izglede, kakó se z državno in deželno pomočjo izvršujejo ogromna vodna dela, ki stanejo na stotisoče in milijone. Podá obširno podobo o znanem „Agro monfalconese“, ki je bilo spočetka cenjeno 956.000 gld. Ker tržiška ravan navadno trpi vsled suše in so radi tega slabše letine nego bi bile, ako bi tamnojšja polja imela dosti mokrote, zato hoté napojiti to ravan z vodotoki od Soče pri Zagradu do Tržiča. Država je dala 2/5 te svote kot podporo, katere vračati ni treba; od dežele se je zahtevala enaka svota kot posojilo po 2%, katero bi tamošnji prebivalci morali vrniti v 50 letih, a prebivalci bi morali zložiti le 1/5 cenjene svote. Po novih načrtih pa so stroški preračunjeni na poldrugi milijon goldinarjev, kar je vse sodelujoče činitelje (faktorje) nekako opla-

šilo, da še zdaj ne vemo, ali se izvrši to ogromno delo ali ne.

Drugo veliko vodno delo se bo vsilo pri izlivu Tera v Sočo. Furlani so nekoliko let prosili in drezali, da so konečno dosegli letos od države pet let po 10.000 gld., od dežele pa po 1.000 gld. podpore. — Furlani so praktični ljudje; vedno in vedno upijejo, kako slabo se jim godi, dokler po navadi ne dobé tudi ušes, ki poslušajo in uslišijo njih tožbe. Mi Slovenci smo pa ponižni in potrpežljivi, da molčimo, trpimo in ničesa ne dobimo. Če drugi prosijo, moledujejo in drezajo, zakaj bi mi ne poskušali? Državna zakladnica je tudi za nas, kakor za druge.

Gospod poslanec govori dalje v ljubljanskem barju (močvirju), koliko škode je že uročil in koliko so se Kranjci že prizadejali, da bi ga korenito izsušili. V novejšem času so dosegli, da je vlada poslala državne inženirje, ki so naredili potrebne načrte za uravnavo Ljubljanske in izsušenje ljubljanskega barja; ta dela so stala okoli 25.000 gld. Inženirji so preračunili, da bodo vsa dela stala čez milijon gld.; od države je zagotovljena podpora do polovice cenjenega zneska. — Kranjci že več časa prosijo in drezajo, da bi se uravnali reki Mirna in Vipava, kolikor je je na kranjskih tleh. Naredili so tudi že načrte, katerih pa vlada ni odobrila ter vrnila jih deželnemu odboru v prenaradbo. Ko deželni odbor kranjski ugodi vladnim zahtevam, upati je, da tudi za uravnavo imenovnih rek dobé Kranjci izdatno državno podporo.

Kakor delajo drugod, poskušajmo tudi mi. Zganimo se, govorimo, prosimo, drezajmo, morebiti vendarle pridemo do svojega namena. Toda prav gotovo poteče še mnogo vode v Sočo, predno se uresničijo naše vroče želje. — Ker bi pa že načrti mnogo stali, bilo bi prav, ako bi naprosili vlado, naj bi ukazala na državne stroške narediti vse potrebne načrte. Merodajni dunajski krogi so govorniku skoro že obljubili, da se to zgodi — a prositi je treba, ker vlada na svojo roko ne začne takega dela. Potrebno je, da bi se podala vladi prošnja, v kateri bi bile opisane škode, katere uroča Vipavin tok, in s katero bi se naprosila, da bi po državnih inženirjih napravila potrebne načrte za uravnavo te vode. Taka prošnja bi vlado vspehnila, da bi dala sama natančno preceniti škode ter izdelati načrte za uravnavo. Da bo taka prošnja prej ali slej uslišana, je zagotovljeno, ako ostanemo omenjeni krogi pri dani besedi, o čemer ni dvomiti, kajti tudi njim ne more biti ravnodušno, ali gospodari v posamičnih deželah blagostanje ali revščina. Ako bi Vipava odnašala čedalje več rodovitnega svetá, da bi posestniki ubožali, kdo bo redil njih otroke, od kod dobi potem država davke, ki ji danes dohajajo? — Pa tudi deželnemu zboru naj bi se podala posebna prošnja, da bi podpiral pri visoki vladi prošnje današnjega shoda.

* * *

To so glavne misli iz govora veleč. g. dr. Gregorčiča. Predsednik Peroci zahvali gospoda poslance za njegov poučen in vspehnilen govor, na kar zadoni iz vseh grl vihar: „živio!“ Na to stavi razne predloge na glasovanje; sprejeti so bili soglasno.

* * *

Preide se k drugi točki dnevnega reda, t. j. k razgovoru o vipavski železnici. Predsednik Peroci pravi, da o tem važnem uprašanju za celo Vipavsko dolino se je že trikrat razgovarjal shod pri Rebku, zato je vsem udeležencem več ali manj znano. Dne 25. marca se je pa še posebno obširno razpravljalo o tem predmetu, kar je objavila zadnja „Nova Soča“. Da pa to uprašanje pokličemo nekoliko bolje v spomin, prečitati hočem glavne misli iz govora našega deželnega in državnega poslance veleč. g. dr. A. Gregorčiča.

Ko je predsednik prečital oni odstavek iz „Nove Soče“, ponovi raznovrstne razloge, ki govoré za to železnico. Dalje govori o visoki vožnini na južni železnici, da mnogo-krat stane vožnja iz Gorice na Dunaj več nego stane blagó; vrhu tega sadje več trpi iz Dornberga v Gorico nego po železnici iz Gorice na Dunaj. Zato moramo sadje cenó

prodajati. Ako bi imeli železnico, prišlo bi blagó ceneje in dobro ohranjeno na Dunaj ali kamorkoli na sever, radi česar bi ga lože in dražje prodajali. Trta nam vedno bolj odreka, grozi nam celo trtna uš; zato bo treba iskati nadomestila, katero dobimo v umnem sadjarstvu. Ako pa bomo svoje sadje hitro in drago prodajali, pride blagostanje v našo dolino. Pa tudi svoja vina, ako nam ostanejo, bomo lože in dražje prodajali, ko bo dograjena vipavska železnica. V prejšnjih časih so Kranjci prihajali na Vipavsko kupavati vino; zdaj pa, od kar je železnica po Istri, hodijo le tje doli, k nam pa ne. — Nekateri vozniki se bojé, da bi zgubili zaslužek, ko bi dobili železnico po Vipavski dolini. Toda kakošni so taki zaslužki?! Kar voznik zasluži, sproti pusti na cesti, doma pa pogrešajo delavca, žival in gnoj. Ali bi ne bilo bolje, ako bi doma delal z živino vred na poljih? Taki pomisleki proti železnici so torej ničevi! — Na to ponovi sklepe shoda pri Rebku ter še posebno poudarja, da bi se deželna podpora za furlansko železnico smela dovoliti le pogojno, ako se tudi vipavski železnici zagotovi vsaj toliko podpora. Predsednik predlaga, naj se shod pridruži vsem sklepom shoda pri Rebku. Zgodi se.

Na to se oglasi gospod

Vinko Gregorčič

in predlaga:

„Dornberški shod izvoli odsek treh udov iz dolnje Vipavske doline, kateri naj se pridruži izvoljenemu odseku pri Rebku, kar se tiče železnice po Vipavski dolini, in sicer v zadevah, ki bi se tikale njenega spodnjega dela, namreč v županijah in občinah goriškega okraja. — Isti odsek prevzame nalogo v zadevah uravnave Vipave in naj povabi prejšnji odsek k sodelovanju. Zbira naj podatke, s katerimi utemelji peticije do deželnega in državnega zbora, do poljedelskega in notranjega ministerstva, da bi se naša Vipava uravnala in da bi se s tem odvrnile nesreče, katere nam dela njen tok.“

Janez Leban iz Črnič se ujema s tem predlogom. Dostavlja pa, naj bi odsek, kateri bo sestavljal peticije za železnico, posebno poudarjal, da železnica bo državi v veliko korist, ker v Lokavcu in Ajdovščini imá erar premnogo vsakovrstnega lesu.

Franc Bavčar iz Sela nasvetuje, naj bi odsek preiskal tudi gonilne moči, katere imamo na Vipavi (mline, žage . . .), ker prihodnja železnica bo imela od njih mnogo vožnje. To treba v peticijah poudarjati.

(Predsednik prečita došli dve pismi, s katerima gg. Casagrande in pesnik Simon Gregorčič naznanjata, da se tega shoda nista mogla osebno udeležiti, da mu pa z vso dušo želita obilo uspeha. Ko je shod čul imé našega slovečega pesnika, zaklical mu je vihar: „živio!“)

Na to govori zopet deželni in državni poslanec

dr. Anton Gregorčič

o železnici, katere že imamo v deželi, in pa o tistih, o katerih se je v zadnjih letih govorilo. Ako bi vlada imela pred očmi splošni blagor, bi gotovo gosteje sejala železnice nego se to godi. Trgovina in obrtnija ne more cveteti brez razvitega prometa. V tem oziru smo pa jako na slabem, ker edino južna železnica gré v kratkem delu po goriških tleh; ta železnica je tudi med najdražjimi v državi.

Za povzdigo trgovine in obrtnije priporoča se v prvi vrsti predelska železnica, ker vezala bi z najkrajšo črto bogate severne dežele z Jadranskim morjem. Tudi Vipavski dolini bi koristila, ker bi se potem po tej železnici vozilo sadje in vino v severne kraje, ne pa po predragi južni železnici, kakor je poprej omenjal predsednik Peroci. — Vojaške oblastnosti so bile spočetka za njo, potem pa odločno proti nji, kar so še dandanes. — Na to govori o železnici po Vipavski dolini ter pojasni njeno zgodovino. Naposled pravi, da je shod pri Rebku dobro sklenil, da opozori vlado in razna zastopstva na vipavsko železnico. Mnogotere, večkrat ogromne podpore so se prosile v imenu cele dežele, a vse so šle v Furlanijo. Mi pa povejmo, da Goriško ne sega le od Tržiča do Cervinjana, ampak še dalje na zapad, sever in jug. Kar koristi

Furlanom, gre na imé cele dežele. Mi pa javno povejmo na polna usta, da to ni res; povejmo, kaj potrebuje dežela in ne le, kaj potrebuje Furlanija. V raznih petici-
cijah naj se poudarja, da cela železnica od Logatca do Gorice in dalje od Tržiča ali Ronk do Červinjana bo v korist deželi in ne le zadnji kos, ki bo v korist dežele Furlanije, ogromni večini dežele pa bo v škodo. Visoka vlada naj se naprosi, da naredi čim prej vsaj glavni načrt, deželnemu zboru pa naj se pošlje peticija, da bi ostale prošnje pri vladi toplo podpiral.

— Shod zahvali govornika z živio-klici. — Predsednik povelji Gregorčičev predlog z dodatki, kar shod soglasno potrdi. — Slednjič se izvolijo na predlog rihemberskega župana Pečenka v odsek gg. Peroci, oskrbnik Rubbia in dornberski župan Jožef Šinigoj.

Predsednik zahvali navzoče za obilno udeležbo, gospoda deželnega in državnega poslanca dr. A. Gregorčiča pa za obširna govora, s katerima je shod temeljito pončil o obeh točkah dnevnega reda. Shod ga zahvali s tridratnimi viharinimi živio-klici. Na to je predsednik shod zaključil z živio-klicem na presv. cesarja.

Po shodu zbrali smo se v prostorih gospoda Ivana Šinigoja ter pri izbornej kapljici, ki se tamkaj toči, v veseli družbi preživeli še par uric. Dornberski pevski zbor je s svojim ubranim in res krasnim petjem povečal ta večer. Vsa čast vrlim in marljivim pevcem ter njih pevovodji nadučitelju g. Križmanu.

Da takó vesel večer ni minil brez napitnice, umevno je samo po sebi. Gosp. Ferd. Peroci je napil deželnemu in državnemu poslancu dr. Antonu Gregorčiču, zagotavlja mu udanost in ljubezen Vipavske doline. — Gosp. dr. Gregorčič se zahvali z obširnejšim govorom, s katerim se je spominjal dornberskih shodov v poprejšnjih časih; bili so narodnega pomena in so dosegli svoj namen. Tudi pri tej priliki došlo je v Dornberg mnogo mož iz raznih krajev naše Vipavske doline, kar kaže, da je zanimanje za razpravljanje prekoristna uprašanja prav živo. Svojih namenov ne dosežemo takó hitro; zato naj bi temu shodu sledili še drugi. Prav potrebno je, da se večkrat shajamo, da se razgovorjamo o potrebah, ki nas tišče. Prav lep izgled takega shoda doživeli smo danes, zato napija predsedniku Perociju in vsem udeležencem. — Gosp. Janez Leban napije dornberskemu pevskemu zboru, ki je pokazal, da je kos svoji nalogi. — Gosp. Peroci je na to napil državnemu poslancu naših veleposestnikov visokorodnemu gospodu Alfredu grofu Coroniniu, ki je mož odločnega in vstrajnega delovanja, kakoršnih je malo. Ponosni smemo biti nanj. On je bolj redek v besedah, a veliko požrtovavljen v dejanjih, kar pa do zdaj še ni prišlo v javnost. Zato: živeli naš državni poslanec visokorodni gospod Alfred grof Coronini. — Kakor prejšnje napitnice, takó je bila sprejeta tudi ta z grovitim „živio!“ — Ker gospoda grofa ni bilo navzočega, zahvalil se je v njegovem imenu njegov tovariš dr. Gregorčič, poudarjaje, da je vse res, kar je povedal gosp. Peroci. Slovenski veleposestniki so lahko veseli, da so dobili takega zastopnika v državnem zboru, kajti njegovo oko je pozorno za vse, kar bi nam utegnilo koristiti, volja njegova je pa takó odločna in vstrajna, da si mora pridobiti spoštovanje vsakega, ki ga na to stran le količkaj pozná. — Konečno je gosp. Peroci napil uredniku „Nove Soče“.

Toda prišel je čas ločitve. Ko je g. dr. A. Gregorčič stopil v voz, zapeli so mu pevci odhodnico, občinstvo pa ga je še enkrat viharno pozdravilo z razlagajočimi se živio-klici. — Takó je končal dornberski shod, ki ostane udeležencem še dolgo časa v živem spominu. Pri tistih shodih naše ljudstvo veliko pridobi in to gleda na znanje in lepo družbinsko občenje. Zato bi bilo želeli, ako bi se taki shodi večkrat in na raznih krajih ponavljali.

Peticija,

katero je izbrani odsek pri ljudskem shodu na Goričici pri Rebku odposlal deželnemu zboru, glasi se takó-le:

VISOKI DEŽELNI ZBOR!

Dne 25. marca t. l. na Goričici v Vipavski dolini zbrani ljudski shod, katerega so se udeležila vsa županstva ajdovskega sodnijskega okraja in nekatera iz goriške okolice po svojih županih, starišinih in drugih veljavnih možeh, pretresal je železniško uprašanje, kolikor zadeva Vipavsko dolino, ter izvolil podpisane tri može, da izročijo v tem oziru sprejeto prošnjo visokemu deželnemu zboru, podprto z razlogi, ki so se navajali pri imenovanem shodu.

Udano podpisani, izvršujoči prevzeto nalogo, dovoljujejo si opozoriti visoko zbornico na to, da se jo do zdaj kot izdatna pomoč goriškemu mestu in večjemu delu dežele, posebno Furlanije in Vipavske doline — brez najmanjše škode ostalemu delu dežele, — smatrala med drugim železnična črta Logatec — Gorica — Ronke (Tržič)

Červinjan, katera bi glavnemu mestu dovela novega prometa ter v pokrajinah, po katerih bi tekla, oživila in podprla blagostanje, kakoršno se nahaja dandanes le še v spominu na nekdajne čase. Ni nam treba posebe poudarjati, da ta črta je v obeh novih delih, ki se imata zgraditi, velike važnosti tudi v vojaškem oziru in da, ko je pred dvema letoma deželni zbor razpravljal, kako pomagati splošni bedi v deželi, posebno v Furlaniji in v Vipavski dolini, se je ona črta v vsi svoji dolžini, kakor smo jo označili, priznavala kot potrebna deželi, posebno Furlaniji in Vipavščini brez vsakere škode glavnemu mestu ali ostalim delom dežele, marveč celó na njih korist („Pertrattazioni.“ 1889. str. 101.)

Zato se nam je čudno zdelo, da se je v istem zasedanju visoki c. k. vladi imenoma pripočel le eden del te črte, namreč oni iz Ronk ali Tržiča v Červinjan, ne pa tudi oni iz Logatca v Gorico, ki je neobhodno potreben, ako ima nova železnica izpolniti svoj vojaški namen, ako ima biti vir blagostanju večjemu delu dežele, ako noče biti le deloma izvršena glavnemu mestu v veliko in gotovo škodo. Se bolj pa smo se začudili, ko smo letos izvedeli, da je visoka vlada namenila izdatno podporo le temu manjšemu delu prej imenovane železnične črte ter da smatra le ta mali kos železnice kot lek celi deželi, kot to, po čemer bi cela dežela hrepnela in s čemer bi bilo ustrezno in zadoščeno vsem željam in potrebam naše dežele po železničnih zvezah.

Te novice so nas jako vznemirile in prisilile, da smo se zbrali v javnem shodu ter da se obračamo do vsakega deželnega zbora z naslednjo nujno prošnjo:

Ko pride v razpravo zahteva visoke c. k. vlade, da naj bi dežela prevzela za 50.000 gl. delnic onega koščka železnice, ki naj bi se gradil od Ronk (Tržiča) do Červinjana, naj blagovoli izreči visoki zbor slovesno in odločno, da smatra v splošni bedi kot gotov lek večjemu delu dežele goriške in glavnemu mestu, brez škode drugim okrajem v deželi, le celo črto imenovane železnice Logatec — Gorica — Tržič — Červinjan, n i k a k o r p a n e l e m a l e g a k o š č k a t e ž e l e z n i c e, ki sam za se bi škodoval goriškemu mestu neposredno, ke-
— S. Giorgio di Nogaro, naši dolini pa posredno, ako bi se visoka c. k. vlada pustila pri njeni dosedanjí misli, da oni košček sam za se je želja in rešitev vsi deželi, torej tudi nam.

Vrhu tega naj visoki deželni zbor blagovoli visoki c. k. vladi najtopleje priporočiti izvršitev cele navedene železniške črte, kakor je priporočil leta 1889. črto Tržič (Ronke) — Červinjan, ter zahtevati od nje, da v čerkaz dobre volje, katero naj bi imela do zvestih mejašev ob državni meji, sestavi že v tekočem letu glavni načrt in glavni preudarek (Generalproject, General-Kostenvoranschlag) stroškov še ostalemu delu omenjene železnične črte, namreč progi iz Gorice v Logatec ali v kak drug kraj ob južni železnici na Kranjskem

Z ozirom na to ro previdnost visoke zbornice v skrbi za deželne koristi smo prepričani, da porabi sedanjó ugodno priliko v to, da bo krepko podpirala naše prošnje glede na imenovanje železnice c. k. vladi ter da ne izpolni gori omenjene vladne zahteve, dokler visoka c. k. vlada ne stori vsaj najprvih korakov za železniško progo po Vipavski dolini. Ob enem prosimo, naj visoki zbor vzpodbudi visoko c. k. vlado k rešenim prvim korakom z izjavo, da je pripravljem o svojem času pomoči k onemu delu vipavske železnice, ki bi šel po goriških tleh, kolikor mu bodo pripuščale deželne finance, na vsak način pa ne z manjšim zneskom od sedanjega.

Na Goričici pri Rebku, 25. marca 1892. Angelo Casagrande, Filip Terpin, Jožef Pavlica.

Deželni zbor goriški.

(Osma seja 31. marca 1892.)

Navzoči so: deželni glavar Franc grof Coronini, vladni zastopnik vitez Bosizio in 18 poslancev; dr. Rojce in dr. Lovisoni bila sta zadržana. Prečita in potrdi se zapisnik poprejšnje seje.

Deželni glavar naznani peticijo bolške občine proti pobiranju pristojbin od davka na opojne tekočine; enaka peticija je došla od trgovcev v Ajdovščini. Izročite se pravnemu odseku. Dalje naznani peticijo, ki je zgorej ponatisnjena; izreči se železniškemu odseku.

Na poročilo dr. Pajerja se sprejme postava zastran oproščenja stavb s stanovanji za delavce od priklad k domovni najmarini (davek od najemščin) in 5% davka od čistega najemnega dohodka. Ta postava obsega naslednje določbe:

V postavi z dne 9. februarja 1892. lřž. zak. št. 37 zaznamovane nove stavbe s stanovišči za delavce so za tisto dobo, za katero jim je na podlagi navedene postave dovoljeno oproščenje od domovne najmarine in 5 odstotnega davka od čistega najemnega dohodka, oproščene tudi od plačevanja vseh deželnih in okrajnih prikladov in tako tudi od polovice občinskih prikladov k imenovanim državnim davkom.

§. 2.

Če občinski zastop tako sklene, mora se proglasiti, da se v §. 1. določeno oproščenje od polovice občinskih prikladov raztegne tudi na še večji, oziroma na ostali del istih prikladov.

§. 3.

Če prenehajo olajšila, ki jih dovoljuje postava z dne 9. februarja 1892. lřž. zak. št. 37, pred

časom, določenim na podlagi §. 6. iste postave, preneha ob enem tudi oproščenje od prikladov.

§. 4.

Ta postava stopi v veljavo tistega dne, ko se objavi.

Na poročilo dr. Abrama izpusti se iz skladnih cest ona, ki gre po Idrijski dolini, ker preide s 1. julijem v državno upravo.

Na poročilo dr. Verzegassija dovoli se pet let zaporedoma po 1000 gl. deželne podpore za uravnava Tera pri izlivu v Sočo. (Poljedelsko ministertvo je v isti namen dovolilo 5 let po 10.000 gl.)

Dovolé se konečno podpore: 400 gl. morske-
mu zdravništvu v Gradežu; 1000 gl. za zgradbo mostu čez Ter; 50 gl. čepovski čipkarski šoli; 200 gl. foljanski strokovni šoli; 100 gl. meteorologiškemu opazovališču v Gorici za nakup nekaterih strojev; enemu visokošolcu 150 gl.; devetnajstim po 100 gl.; enajstim pa po 60 gl.; dovolé se dalje nekatere manjše podpore.

DOPISI

Iz Križa, 26. marca — Kako čudna so pota božje vsemočnosti. Pred par tedni je naš prečastiti gospod župnik Jakob Logar goreče molil v cerkvi po sv. maši za pokojnega redovnika č. o. Angelika Neubauerja, danes okoli poldne je pa zbrano ljudstvo na njegovej gomili zanj molilo.

Nihče se ni nadejal tako hitre izgube našega izglednega duhovnega pastirja, dasi so razna znamenja kazala, da so njegovi dnevi šteti. Preteklo sredo pop. okoli 3. ure je bil še v svoji navadnej sobi.

Njegovi sorodniki, ki so zanj jako lepo skrbeli, so zapažali ta dan prehitro spremembo njegove zunanosti. Koj so storili, kar treba na smrt bolnemu človeku. Spravili so ga v postelj ter poslali po njegovega spovednika č. o. Hermenegilda Lebiča, tuk. samostanskega predstojnika, ki ga je spovedal in na smrt pripravil, a čast. gosp. kaplan Jožef Strancar mu je prinesel sveto popotnico ter opravil pri njem vse molitve za umirajočega. Proti večeru mu je bolezen nekaj odlegla in hotel je vstati, a prijatelji so mu prigovarjali, da naj le počiva, da vstane raje naslednjí dan, ako se bo čutil krepkejšega. Toda naslednje jutro, dne 24. t. m., je vedno bolj slabel in okoli poldne je po kratkem trpljenju izdihnil svojo preblago dušo v 80. letu svojega življenja.

Pokojni preč. g. župnik se je rodil v Križu dne 11. julija 1812. Bil je srednje premožnih starišev sin. Njegov stric preč. g. Janez Logar, tedanji župnik v Tinji na Spodnjem Stajerskem blizu Slovenje Gorice, je mladega Jakoba zeló rad imel; zato ga je pozval k sebi z namenom, da ga dá učiti.

Leta 1822. se je poslovil 10-letni Jakob od sorodnikov in otročjih tovarišev v Križu ter šel s svojim očetom nekaj peš, nekaj pa vože se na daljno Stajersko k svojem stricu. Od tedaj je bil mladenič Jakob vedno v varstvu, skrbi in izgoji svojega predobrega strica, ki mu je bil kot pravi oče. Zato ni čudo, da je mladi Jakob rad bival v lepej Stajarskej, od koder se več let pozneje ni vrnil domu.

Pocetne šole je obiskoval v Slovenski Bistrici, latinske pa nekaj v Mariboru, nekaj pa v Celovcu na Koroškem. Obe ti dve deželi je prehodil ter tako poznal v njih posej kot. Leta 1833. je vstopil v semenišče v Celovcu. Tu mu je bil vrli tovariš in sošolec poznejši prof. Andrej Einspieler, voditelj koroških Slovencev. Ko je sloveči prof. Andr. Einspieler slovesno obhajal 1. 1887. svojo zlato mašo v Svečah v Rožni dolini na Koroškem, šel mu je častitat z mnogimi goriškimi Slovenci tudi prečast. gosp. Jakob Logar. Ko sta si stara prijatelja, ki se veliko let nista videla, zopet zrla v obraz, ga Andrej ni spoznal. In ko mu župnik reče: „Logar“, ga Andrej ljubeznivo objame rekoč: „O ljubi moj Jakob!“

V celovškem semenišču je bil za njegovega časa spiritual poznejši knezoškof lavantiski A. M. Slomšek, prvi slovenski pedagog, ki je mlade duhovne zeló ljubil, a posebej še Slovence. Te je vabil, naj se vpišejo v prost slovenski tečaj, v katerem jih bo on poučeval slovenščino. Tukaj je tedaj naš preč. g. župnik dobil prve pojme o najdražjem zakladu, o maternem jeziku.

Zadnje leto semeniških študij je baje dovršil v Gorici, kjer mu je bil vrli prijatelj in sošolec sedanjí preblagorodni gosp. dr. Fran vitez Močnik iz Cerkna na Goriškem, ki je bil koncem 4. leta izstopil iz semenišča ter postal doktor in prvi računski metodik v Avstriji.

Po dovršenih bogoslovskih študijah, ga je dne 23. septemb. 1. 1837. posvetil v mašnika tedanji goriški knez nadškof Franče Ksav. Lušin.

Takratni križki grofje, ki so bili še v svojej slavi, so ga zeló radi imeli; bil jim je hišni prijatelj. Zato so mu prigovarjali, naj daruje prvo svojo sv. mašo doma v Križu ter ponudili, da mu vse preskrbe, kar treba v povzdigo te imenitne slovesnosti. Ali njegov gosp. stric župnik na Stajerskem ga je povabil k sebi, kjer je v njegovej župnej cerkvi opravil prvo svojo sv. nekrvavo daritev.

Kmalu potem se je vrnil zopet na Goriško, kjer mu je knez nadškof podelil službo duhovnega pomočnika v Kanalu. Pozneje je služboval nekaj časa na sv. Gorí pri Gorici, potem pa kot kaplan v Bi-

ljani; od tu je šel v Flejano, potem kot samostalen vikarij v Kožbano. Mej tem je napravil župnijski izpit ter dobil 1. 1850. župnijo v Biljani, katera vas se mu je bila že poprej zeló priljubila in tudi ljudstvo ga je zeló rado imelo. Tu je uzorno pastiral nad 18 let. Leta 1868. je umrl križki župnik preč. g. Lovro Sušnik in sorodniki Logarjevi so ga zeló nagovarjali, naj prosi za Križ. No, slednjič se je udal tej želji, dasi je dobro znal prislovico: „nemo propheta in patria“, in tako je tudi bilo. Nekoji izmed onih, ki so tudi zanj prosili, bili so mu pozneje nasprotni. Tem oviram bi bil lahko v okoliš prišel, ako bi bil znel dobro uporabiti svojo župnijsko moč in pravico; toda bil je preboječ.

Sploh je bil preč. g. župnik Jakob Logar zeló dobrega, usmiljenega srca. Vsakemu poštenjaku je zeló rad pomagal v sili in potrebi.

V cerkvi je bil goreč oznanovalec Gospodov. Njegovi cerkveni govori so bili o svojem času izvršni, kajti za vsak govor se je po več daj pripravljaj. Imel je pa tudi trdno podlogo za svoje govore, kajti on je zeló veliko čital ter zato tudi veliko vedel. Tukajšnjim č. o. kapucinom je bil velik prijatelj in sotrudnik. Dogodilo se je že, da je imel v tuk. samostanu po tri govore zbranemu ljudstvu v enem dnevu.

Bil je izgleden Slovenec, vrl domoljub, posnemanja vreden podpiratelj narodnih zavodov. Poseben prijatelj je bil mladini in učitelstvu. Tem je bil povsod močan steber in zvest zagovornik. Svojim duhovnim sobratom je bil odkritosrčen tovariš in moder svetovalec.

V sočelnem življenju bil je živahen in dobre volje, dasi ni ljubil vinske kapljice. V njegovej prijetni družbi ni bilo dolgega časa. Imel je jako vstrajen spomin ter zato si zapomnil premnogo nedolžno-saljivih kratkečasnic, jedno boljše od druge. Ko je dne 30. oktobra 1887. 1. slovesno obhajal 50-letnico svojega mašništva, dobival je premnogo raznovrstnih, odkritosrčnih častitk od blizu in daleč. Tudi sloveči njegov prijatelj in sošolec Andr. Einspieler je imel priti iz Celovca v Križ, da bi vrnil svojemu prijatelju pohod, toda bolezen, vsled katere je pozneje umrl, mu je pot preprečila.

Preč. gosp. župnik Jak. Logar je bil jako zdravega telesa. Znal se je pa tudi varovati. Vsaki dan je v sobi telovadil. Po nasvetu dr. Perkota se je pa tako unival, da si je vsaki dan vrgel vodo 100 krat v obraz, 40 krat pa na glavo. In res, to je imelo tako dobre nasledke, da je postal trdnega života ter se ni nikdar nič žalega počutil. Njega ni bolela ne glava, ne zobje, poleg tega je imel do svoje smrti polno glavo črnih las ter čital vedno brez naočnikov.

Slovesen pogreb njegovih telesnih ostankov vršil se je jako dostojno. V velikanskem sprevodu je bilo videti premnogo raznega ljudstva in 18 pokojniških duhovskih tovarišev.

Pred župnijskim dvorcem so mu zapeli domači pevci: „Blagor mu“ jako sočutno. Sprevod je vodil dekan iz Črnič prečast. gospod Anton Čibič, ki je služil tudi slovesno sv. mašo z azistenco.

Mej to sv. mašo so brali tudi trije, križkeji župniji podrejeni, duhovniki tihe svete maše za pokojnika. Po slovesnej sv. maši je pričel obrednik v cerkvi jako gnljiv govor o rajnem župniku. Priporočal je župljanom mej drugim posebno to, da naj se pogosto v molitvi spominjajo svojega vrlega dušnega pastirja, ki jim je blizo 24 let z gorečo ljubeznijo oznanoval v cerkvi besedo božjo ter da naj žive po njegovih lepih naukih. Potem so pevci zapeli: „Človek glej“ jako ubrano — in sprevod se je uredil na pokopališče. Tu so se opravile navadne molitve in čez nekaj trenutkov je zopet objela črna zemlja svojega sina. Nastala je grobna tišina, in v tem času so zadoneli mili glasovi pevskega zbora: „Jamica tiha.“ Bil je to tužen prizor! Ni bilo morda človeka na pokopališču, kateremu bi ne bila igrala solza žalosti v očesu.

Vsak župljan se je s tužnim srcem vračal s pokopališča, vsak mu je srčno želel: „Bodi Ti zemljica lahka!“

Iz Št. Viškgore 23. marca. — Mnogokrat smo čitali dopise v „Novi Soči“ o ustanovitvi c. k. poštnega urada, le iz naše vasi ni bilo o tem ničesa čitati — in to prav! Gospod dopisnik v zadnji „Novi Soči“ iz Dolenje Trebuše (?) pa nekako obžaluje, da je c. k. poštni urad ustanovljen v domačem mu kraju (?) in tudi, da bi bilo umestnejše ustanoviti c. k. poštni urad — na Slapu (!).

Naj pa blagovoli gosp. dopisnik sprejeti na znanje, da ni c. k. poštni urad ustanovljen edino le za Dol. Trebušo (ali pa morebiti le — za prihodnjo c. k. žandar-sko postajo v tem kraju), temuč za Roče — Slap, za vasi na Št. Viškgorski planoti, za Gor. Trebušo, del Vojske in Sebelje; ker so zadnje imenovane vasi bliže Dol. Trebuši, kakor pa sedanjim poštnim postajam, bodo v prihodnje gotovo združene s c. k. pošto v Dol. Trebuši, kar se od mero-dajnih oseb dotičnih vasij že sedaj čuje.

C. k. pošta v Dol. Trebuši pa bode vasem na Št. Viškgorski planoti (razum Ponikev) enako služila, kakor bi ona na Slapu!

Nekdo se je pa pri neki priložnosti izrazil: „Ako prosimo pošto vsak svojemu kraju, — je ne dobimo; če pa se združimo vsi za en kraj, — gotovo bode naša prošnja uslišana!“ — — —

Hvala torej c. k. oblastnjim, da so ustanovile nam c. k. pošto v kraju, kjer bo koristila mnogim vasem!

Dol. Trebušani pa gotovo niso tako hudobni ljudje, da bi ne bil poštni upravitelj „glave gvišen“, ker nikdar nismo še slišali o kakih hudih pobojih v tem kraju. —

Pri nas bodo tekočo pomlad volitve v občinski zastop in ker naše sedanje starešinstvo z gosp. županom na čelu res uzorno gospodari — ostane vse po starem!!

Domače in razne novice

Mestni zastop goriški bavil se je v tork s furlansko železnico. Starašina Jacobi je po daljšem govoru predlagal, naj se poda prešv. cesarju in trgovinskemu ministerstvu spomenica, v kateri naj se zopet in podrobno opiše pravo stanje odnosave v našem mestu, omenjajo slabe železniške zveze za Gorico in celo deželno v obče, ter poudarja živa potreba, da se po drugi strani nadomesti škoda, katero bo imela Gorica od furlanske železnice. — Gosp. Jacobi je v svojem govoru omenjal, kakó ugodni glasovi so se čuli spočetka za vipavsko železnico; sam presvetli cesar je govoril o nji proti deputaciji, ki je bila pri njem iz Gorice. Deželni glavar grof Coronini je tudi zatrdil, da so merodajni krogi vsi ujeti za ono železnico. Sekcijski načelnik v trgovinskem ministerstvu baron Wittek je goriški deputaciji dal tudi mnogo upanja. Naposled se pa pokaže malo nade za vipavsko železnico, dočim se furlanska bo gradila. Gospod Jacobi govori dalje o znani izjavi trgovinskega ministra ter protestuje proti nazoru, da furlansko železnico želi cela dežela, marveč trdi, da bo koristila le desetini dežele, Gorici pa bo v veliko škodo. Zaradi tega predlaga, kakor rečeno gori. — Nardini in Borlototti se sicer ujemata z Jacobi-jem, pa bi rada slišala poprej, kakó se odloči deželni zbor. Lenassi podpira Jacobijev predlog in ne mara čakati sklepa deželnega zbora, ker zadeva je nujna in ker se je že preveč časa zamudilo. Brisco se ujema sicer z Jacobijem, a tudi on bi rad slišal poprej deželni zbor. Jacobi zagovarja svoj predlog in pravi, da deželni zbor ima nalogo zgovarjati deželne koristi, mestni zastop pa koristi goriškega mesta. Svar je nujna in zahteva, da se takoj razkrijejo na visokem mestu naši žalostni odnosi. Predlaga, da se o predlogih glasuje. Predlog Nardinijev, da bi mestni zastop počakal sklep deželnega zbora, predno naredi v tej zadevi kak korak, propade, ker je zanj glasoval poleg predlagalca edini Brisco. Na to je bil Jacobijev predlog soglasno sprejet. S tem je sklenjen odpor goriškega mesta proti furlanski železnici.

Ker bo vipavska železnica Gorici odškodnina za furlansko, ker je zadnja zagotovljena, prva pa plava še le v naši domišljiji in v naših srcih, a ker treba visoko vlado spodbuditi, da se poprime tudi vipavske železnice, treba je, da ji deželni zbor zagotovi vsaj 100.000 gld. podpore. Mestnega župana dr. Mauroviča dolžnost je, da v deželnem zboru prvi govori za enako podporo, ker od vipavske železnice bo imela Gorica največ dobička!

Naše železnice. — Ker železnici od Tržiča ali Ronk do Červinjanja nasprotujejo mestni župan in z njim vred vsi tisti Goričani, katerim je pri srcu blagor našega mesta, vrgli so nekateri v javnost misel, da bi se ona železnica gradila od Zagrada v Červinjan. S tem bi se močno približala Gorici, da bi bila takó odstranjena vsa (?) škoda, katero bi imelo naše mesto od furlanske železnice, ako bi šla od Tržiča v Červinjan. V nedeljo se je vršil o tem novem načrtu shod furl. županov v Zagradu, ki je pa sklenil: ne podpirati takih novotarij, ki bi utegnile škodovati uresničenju furlanske železnice. Shod se je izrekel za železnico od Tržiča ali Ronk do Červinjanja.

Da bi se pomirili razdraženi duhovi, prišel je nekdo v „Corriere“ z naslednjim nasvetom na dan: Deželni zbor naj hkratu dovoli 50.000 za gori omenjeno železnico, 50.000 za drugo iz Gorice v Oglej in Červinjan, 100.000 pa za vipavsko železnico. S tem bi Gorica in cela dežela neizmerno veliko pridobila!

To je vse res! Dovoljujemo si pa omeniti, da bi deželni zbor z mirno vestjo lahko dovolil 100.000 gld. za vipavsko železnico, ako dovoli 50.000 za ono po Furlaniji, kajti furlanska železnica bo Gorici škodovala, vipavska pa ji to škodo bogato povrne — a Gorica plačuje tretjino vseh davkov. Za furlanijo torej 50.000, za Gorico 50.000 in za čisti slovenski del zopet 50.000, to je najpravičnša razdelitev!

Kdo so pravi Goričani? — Glasoviti Carlo Favetti je spisal v furlanskem narrečju dramo pod naslovom „Leonardo Papes, un ver guričan del 1500“, kar se glasi po slovensko „Leonard Papež, pravi Goričan iz 15. stoletja.“ — Pravi Goričan je bil torej

Papež, ki ima še dandanes mnogo naslednikov po Slovenskem, kajti priimek Papež se pogosto nahaja med Slovenci. Na Kranjskem imajo celo za deželnega poslanca odvetnika dr. Papeža. Pravi Goričan je bil torej Slovenec Lenard Papež, katerega glasoviti goriški tajnik po krivici proslavlja kot potomca latinske krvi. — Da, signor Carlo e compagna bella, ker so v 15. stoletju in še poprej na goriškem gradu in pozneje pod njim gradili svoje koče slovenski Papeži, zato je naše lepo mesto dobilo ime Gorica in ne Monticella, zato ste v Gorici tuji Vi in ne mi, ki živimo na zemlji svojih slovenskih očetov, kajti pravi Goričani so celo po Vašem dokazilu edino le — Slovenci. Naj torej živi spomin Slovence Lenarda Papeža!

Politična oblast je prepovedala predstavljanje te drame zaradi nekaterih prizorov ter z ozirom na sedanje krajevne razmere.

Enakopravnost. — Zadnjič smo podali sijajen dokaz, kakó reizrečeno bode v oči „Corriere“ hujšale tista mrvica enakopravnosti, ki se včasih milostno dovoli nam Slovincem na Goriškem. „Corriere“ gre pa še dalje! V svoji številki od torka se je spodtikal nad razsodbo c. kr. okrožnega sodišča v znani naši pravdi zaradi zaplembe, katera je bila priobčena v uradnem „Osservatore Triestino“. „Corriere“ seveda ne more umeti, kakó more storiti kaj enakega sodišče, katero ima „italijansko kot svoj uradni jezik“. Takó drzno pisari laški list v deželi, v kateri živi 145.000 naštetih Slovencev (v resnici nas je več!) in le 75.000 Furlanov z renegati vred (katerih je v resnici manj!)

„Goriški Sokol“. — V zadnji številki smo poročali o sokolski veselici 27. marca. Omenili smo, da se je spored z malimi izjemami dobro posrečil; dalje, da sokolski zbor je še mlad, pa da se skrbno uri teoretično in praktično v glasbi. Svetovali pa smo, da bi se s previdnostjo zbirale skladbe, ki se učé, kajti „od lahkega do težjega“ je veljavno pedagoško načelo tudi za glasbo. Dalje smo rekli, da „Cilinder in klobuček“ ni več za našo dobo; ako pa pride na oder, da ga je treba precéj drugače predstavljati. Pokarali smo tudi nekatere dostavke, katerih v igri ni in kateri na razumno občinstvo ne delajo najboljšega utisa. Naposled smo dostavili: „Sokol“ ima v svoji sredi obilo delavnih močij, katerim ne nedostaje dobre volje, in to je prva reč. Le tako naprej! Prepričani smo, da bo „Sokol“ izborno vršil svojo neprecenljivo nalogo, katero ima v goriškem mestu.

Naše poročilo je bilo jako dobrohotno in laskavo za imenovano društvo. Toda tiste neznatne opombice so nekatere sotrudnike pri onej veselici takó razgorele, da so 2. t. m. sklicali odborovo sejo, v kateri so sklenili na slednji dopis do našega uredništva:

Slavno uredništvo „Nove Soče“

v Gorici.

Gledé sporočila „Nove Soče“ o vspehu veselice, ki se je vršila 27. marca t. l., je sklenil odbor telovadnega društva „Sokol“ v seji 2. aprila t. l. sledeče:

Odbor zahteva, da opraviči slav. uredništvo „N. S.“ svojo kritiko v prihodnjem listu s tem, da priobči natančno, kaj je bilo pri vsaki točki neprijetnega; če mu pa tega ni mogoče izpolniti, da ono sramotilno izjavo v prihodnjem listu prekliče.

Dalje opozorjuje odbor slav. uredništvo, oziraje se na izjavo mnogih udov, koji so se izrazili pri odboru, naj bi bilo ono pri enakih izjavah — previdnejši, ker drugače se odpovejo naročnikom „Nove Soče“, kajti taki napadi društva, ki so brez vsake podlage, škodujejo društvenemu napredku in njega razvoju, za tega korist pa, razvoj in čast, nam je sveta dolžnost se potegovati. —

Odbor telovadnega društva „Sokol“

V Gorici dne 3. aprila 1892.

Anton Urbančič Anton Jerkič
starosta. tajnik.

Čudne pojme ima sedanji odbor o častniškarski dolžnosti! Naš urednik sme redno plačevati udino, sme prihajati k veselicam ter plačevati večkratno ustopino ter tudi drugače društvo denarno podpirati, sme tudi hvaliti na levo in na desno, le napake pokarati, če tudi v najhujših oblikah, ne tega pa ne sme, ker to bi bile potem „sramotilne izjave.“ Obžalujemo, ako taki nazori vladajo v sedanjem odboru, vendar nas to prav nič ne vznemirja, da ostanemo do pičice pri svojem poročilu, katero nam je prišlo iz srcá v pero vsled skrbi za društva razvitek in napredek, ki gotovo ni manjša od skrbi sedanjih odbornikov. Kdor še enkrat prečita naše poročilo, čudil se bo, kakó je mogoče, da se kdo spodtika nad njim. V Ljubljani imajo glasbeno in dramatično šolo, a v tamošnjih dnevnikih se čitajo včasih vse ostreje kritike nego so bile naše dobrohotne opombice, a še nikdar niso kritikovani pevci ali igralci takim načinom nastopili „pro domo“, kakor je to storil sedanji „Sokolov“ odbor, ki vendar ne more biti sam svoj sodnik.

Mi imamo premalo prostora, da bi svojo kritiko razširjali ali utemeljevali, kakor želi odbor. Le toliko naj omenimo, da tistih „zločev“, strejl“, „sakramentov“ in enkrat celo „hudiča“, katerih ven-

dar v igri ni, nikakor ni potreba spravljati na oder . . . in na to je merila naša opomba. Priprosto ljudstvo je za vse jako hyaležno, ono k vsemu ploska in je veselo vseh takih zabav, o notranji vrednosti, o prednostih in napakah pa ono ne more biti sodnik. Za sodbo in kritiko so poklicani drugi. Ali nas mari odbor vabi k veselicam z zavestjo, da vse, kar se bo godilo v sokolski dvorani, je tako dovršeno, da je užvišeno nad vsako človeško kritiko? Pevci novinci, igralci novinci, pa hočete, naj vse vzamemo za suho zlató? Pohvali se, kar je vredno pohvale, a pograjja se, kar je vredno graje. Ako se pa graja uvažuje, dospé se polagoma do takó visoke stopnje, ko ne bo več graje potreba. Samo preobčutnih živcev se ne sme imeti, dejali smo zadnjič, — saj jih mi tudi nimamo. Ako bi bili preobčutni, že zdavno bi vrgli častnikarstvo v kot!

Kar se pa tiče grožnje, da gospodje nastopijo proti „N. S.“, pravimo, da je to vsakemu prosto. Preživeli smo že gromovite viharje, prestanemo tudi to nepomembno sapico iz sedanjega „Sokolovega“ odbora. Obžalujemo, da nas nekateri res niso hoteli umetati, kar smo pa že zadnjič napovedali.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ učne zavode došlo je v zadnjih osmih dneh: Leop. Bolko v Črnicah 2 gld.; S. Skrinjar v L. 1 gld.; prof. A. Santel 2 gld.; prof. Jos. Ivančič 5 gld.; dr. Jos. Jakopič 1 gld.; notar Jos. Kavčič 1 gld.; želez. uradnik Fr. Blažon 1 gld.; Lovro Rutar na Sv. Gori 5 gld.; dr. N. Tonkli 27 gld. 29 kr.; na shodu v Dornbergu zbral učitelj Lasič 4 gld. 50 kr.; deželni uradnik Andrej Jeglič 1 gld.; krojaški mojster Martin Poberaj 2 gld.; trgovca Urbančič in Koren vsak po 1 gld.; Jos. Sovdat, župnik v p., 3 gld.; Fr. Pirjavec pos. v Vrtovinu 50 kr.; neimenovanec 50 kr.

Onega Kromberžana, ki je izročil te dni v našem uredništvu neko zbirko denarja, prosimo, da bi se o priliki oglašil, ker smo se menda nekaj pomotili.

Za otroški vrt v Pevmi je daroval mons. Bensa 5 gld.

Bog ohrani našej mladini vedno takih prijateljev in podprateljev. Hvala jim!

Furlanija je letos ognjišče raznim kužnim boleznim. Zadnjič smo govorili o tifusu in davici, danes nam je poročati še o groznejši kužni bolezni o — kozo ali runjah. V Versi je prva umrla za njimi neka ženska. Vikarij č. g. Anton Marega ni poznal bolezni, ko je spovedaval in obhajal. Za par dni je zbolel in umrl tudi on. Boleden je prinesel neki človek iz Amerike. Oblastni je storile vse previdnostne korake, da bi se bolezen ne širila dalje.

Oznailo. — Naznanja se s tem, da se bodo dne 30. aprila 1892. ob 10. uri zjutraj v pisarnici tukajšnjega deželnega odbora javno srečale obligacije zemljiščno odveznega zaloge v znesku, odmerjenem v razdoložitvenem načrtu 3. marca 1856 (Drž. zak. II št. 4). Deželni odbor v Gorici dne 5. aprila 1892. Deželni glavar.

Iz Brd nam sporočajo: „Odlikovan je č. g. načelnik vikarijskega urada v Gradnem po priporočbi neke c. k. sodnije, ker jo je opozoril, da v Višnjevku, ki spada pod Gradno, ni vikarijskega urada, z velikoveljavnim redom „trnjevega križca“. Hvala, komur tiče!“

Kanin je za hribolazce jako priljubljen vršac v naših Julskih planinah, kajti človeškim očem podaja takó krasen razgled na vse strani, kakoršnega ni v naših gorah. To dobro vedó sosednji Italijani; zato je njih planinsko društvo postavilo dve dobro urejeni koči, ki hribolazcem, kateri prihajajo od Resiutte ali Chiusaforte ob pontebški železnici, ponujajo vse potrebne ugodnosti, dobro hrano in prenočišče. Te dve koči poznajo prav dobro tudi nekateri „patrijoti“ v Gorici (njih imena so najbolje znana v „Corrierovem“ uredništvu), kateri leto za letom na cesarjev rojstni dan 18. avgusta utekajo iz Gorice do Vidma in po pontebški železnici do Chiusaforte, od tam pa na Kanin. V onih laških kočah potem „po svoje“ praznujejo rojstni dan našega vladarja.

Ako pride kak hribolazec od naše strani (z Bolskega ali iz Rajblja) do gornje kočé, ne more notri, marveč iti mora poprej mimo zdolnje kočé, najeti si tam laškega kažipota, če tudi ima že svojega, kateri mu še le odpre gornjo kočó. Ves dobiček gré torej v laške roke.

Po vspodbujanju visokorodnega gospoda Alfreda grofa Coronini-ja zgradi se pa tudi od naše strani planinska kočá „na Karlišči“ pod Kaninovim vrhuncem. Gospod grof sam je daroval v ta namen večjo svoto. Kočo zgradi podružnica alpinskega društva v Gorici. Prav je! Hvala lepa gospodu poslancu Alfredu grofu Coronini-ju in drugim darovalcem!

Nov odvetnik v Trstu. Ko je pred kratkim časom napravil gospod dr. Matej Pretner svoj odvetniški izpit, izrazili smo nado, da bi otvoril svojo pisarnico v Trstu, da bi bila tamkaj z njim dva narodna odvetnika, kar je za slovensko uradovanje neobhodno potrebno.

Ta naša nada se je izpolnila; med oglašil dobé naši čitatelji oznailo, da je gosp. dr. Pretner otvoril svojo odvetniško pisarnico v Trstu, ulica Carintia št. 9., I. nadstropje. Kedar se tožita dve naši stranki

po odvetnikih, vzamete odslej lahko vsaka svojega slovenskega odvetnika, ena dr. Gregorina, druga dr. Pretnerja, kar bo imelo dobre posledice tudi v tem, da bodo pravde vseskozi slovenske. Ako je pa doslej imel g. dr. Gregorin opraviti s kakim laškim odvetnikom, bila je reč mnogo težavnejša. Častitamo tržaškim Slovincem na tej pridobitvi!

Delavcem, ki iščejo o poletnem času dela in zaslužka na tujem, zlasti pri zgradbah železnic, naznanja tržaška posredovalnica Karla Pirelli-ja v Trstu, da letos ne bo nikakega takega dela v Bosni in Hercegovini. Zaradi tega jih opominja, naj nikar ne greó kar slepo od doma v imenovani deželi, ako nimajo že naprej zagotovljenega kakage dela. Posebno pa svari pred tujimi agenti, ki včasih spravljajo ljudi na tuje, ne da bi imeli kako delo zagotovljeno. V koliko so taka svarila opravičena, ne vemo, a previdnosti ni nikoli preveč. Pozor torej!

V Ljubljani je umrl 30. marca nagla smrt gosp. Anton Knez, veletržec ter odbornik mnogih narodnih društev. Rojen je bil 15. sept. 1856. Sijajen pogreb vršil se je 31. marca. — Pokojnik je zapustil okoli 60.000 gld. imetja, a kot glavnega dediča je postavil „Matico Slovensko“, ki bo morala izplačati nekaj volil, pokojnikovim starišem pa obresti od ostale glavnice. Po njih smrti pa naj se obresti „Antona Kneza ustanove“ porabijo v izdajo „cenene zabavne in poučne ljudske knjižnice“, katera bodi pisana strogo v narodnem duhu, na podlagi katoliške vere, toda svobodni-selno. — Odbor „Maticе Slovenske“ je soglasno sklenil, da se oglašil kot dedič Knezove zapuščine v zmislu njegove oporo-ke. — Nekoliko takih rodoljubov bi Slovinci potrebovali!

Jan Amos Komensky. — Naučni minister baron Gauč uzročil je s svojim odlokom, radi katerega je bil naš list predzadnjič zaplenjen, da je slavnost triletnice rojstva tega slavnega pedagoga dobila velik političen pomen v naši državi. Češki narod more biti ponosen na tega svojega duševnega veličana, katerega spomin slavi ves omikani svet; a da ume častiti spomin svojih velikiu sinov, pokazal je tudi pri tej priliki. Po vseh čeških zemljah prirejale so se sijajne slavnosti. Vkljub ministerski prepovedi je bil 28. marca po večini šolski praznik, ker so narodni krajni šolski sveti porabili svojo zakonito moč ter dali prosto. Posebno šumne slavnosti so se vršile v mestih; na predvečer bila so mesta razsvetljena, hiše okrašene z zastavami, transparenti, napisi in drugim lišpom. Po ulicah bilo je vse živo in veselo, posebno zató, ker je češki narod na take načine dokazal, da zna pri kakoršnihkoli razmerah neprestrašeno dati svojim čuvtvom javen izraz, kateri morajo vsi krogi primeroma uvaževati. — Nemški listi se penijo od jeze radi takih šumnih slavnosti in na Češkem ter polnijo predale o demonstracijah. Naj si le ohladé svojo jezico.

Spomin Komenskega slavi ves svet, Evropa seveda v prvi vrsti, a tudi Amerika in Azija ne zaostajate. Celó iz Kalifornije došla so poročila o slavnostih, ki so se tam priredile v 300 letni spomin „večno-slavnega učitelja narodov“. Georgijski, armenski in tartarski časopisi v Aziji prinesli so slavnostne članke o tem „velikem pedagogu slovenskem“. Po vsej Nemčiji vršile so se šolske slavnosti. V Naardenu, kjer je pokopan, so razna mesta in društva položila na grob dragocene vence. V Amsterdamu na Holandskem, kjer je Komenski več časa živel in deloval, postavljeni sta bile dve spominski plošči; prvo je priredilo mesto Amsterdam v holandskem, latinskem in češkem jeziku, drugo pa je poslala Praga v češkem, holandskem in latinskem jeziku. — Takó so se po vsem širokem svetu slavile čednosti slavnega Slovana.

Prof. Spinčič. — Pred tremi tedni smo povedali, da je bil prof. Spinčič izpuščen iz državne službe zaradi nekaterih govorov v Zagrebu in zaradi agitacije za dr. Laginjo pri zadnjih istrskih volitvah, pri katerih je propadel markiz Polesini, ki je bil baje kandidat viteza Rinaldinija. Še le koncem preteklega tedna objavili so ta čin visoke naše vlade pražki „Narodni Listy“, za njimi pa so začeli razpravljati ta dogodek vsi slovenski listi s toliko ognjovitostjo in rezkostjo, da bi pri naših tiskovnih razmerah v Gorici „Nova Soča“ bila petdesetkrat zaplenjena, ako bi le desetino tega pisala, kar prinašajo razni listi. Razburjenost in razdraženost, posebno med Hrvati, je velikanska; vsi vidijo v Spinčiču narodnega mučenika za hrvatsko idejo. Hrvatski listi prinašajo na Spinčiča oduševljenje zaupnice, katere podpisujejo najodličnejši mojže. „Hrvatska“ je objavila zaupnico z Reke, katero je podpisalo okoli 150 najodličnejših Hrvatov in v kateri čitamo med drugim: „Mi Vam čestitamo na tej sudbini. Vi ste dokazali, da nad osobne interese postavljate interese hrvatskega naroda. Vaša če žrtva urodi neprocenljivim plodom za pospešeneje budućnosti naroda našega. Živio!“ Hrvatski časopisi so vsi po koncu, narod tudi. V deželnem zboru istrskem je bila podana rezka interpelacija radi tega. — Taki so nasledki tega vladinega koraka že zdaj. Kaj še le bo, to se danes ne more slutiti. Vlada je bila opozorjena na vse take posledke, zdaj naj si častita na uspehih. . . .

Listnica. — Dop. izpod Predela: Doslej še ni bilo mogoče. Prosim, potrpljenja. — Dopisnikom iz Cerklje: To je strašno dolga klobasa. Nam je neprijetno, da nam z enim berilom gradite toliko prostora, ker razumim, da bi nikogar na svetu ne zanima. Do zdaj ni še bilo mogoče. Ako pride, nekatere izraze bomo morali na vsak način prečrtati in nadomestiti, ker ne maramo imeti opravila s sodišči. V ostalem vse v redu. — Drugim gg. dopisnikom: Hvala lepa za doposlane dopise. Počasi pride vse na vrsto, kar je za javnost. Prosim, da vsi za polovico premalo, da bi mogli na vse strani ustrezati, kakor se od nas želi. Ako pa včasih kaj ne pride v javnost, prosimo blagovoljnega oproščenja.

Mnogi naročniki nam dolžujejo naročnino se za lansko in predlansko leto. Čas je vsekakor, da se nas domislijo. Nam je prav sitno to vedno opominjanje in tirjanje, a ne moremo si pomagati drugače. Da bi se naši naročniki vendar naučili na red, kakoršen je pri drugih narodih!

Ganz seidene Foulards von 85 kr. bis fl. 4.65 p. Met. (ca. 450 versch. Dessins, gestreift, karriert, bedruckt etc. — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei in's Haus die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto

JAVNA ZAHVALA.

Za vse mnogobrojne izraze gorkoga, odkritosrčnega sočutja med dolgo boleznijo in o smrti mojega preljubljenega soproga, kakor se posebno darovateljem prelepih vencev, prijateljem in vsem, kateri so predragega ranjkega mojega soproga gospoda

Janeza Pipana
posestnika in krčmarja

sprejmi k večnemu počitku, izrekam v svojem in v svojih sorodnikov imenu najtoplejšo zahvalo.

Zalujoca soproga
Marijanca Pipan.

Seto pri Komnu, 1. aprila 1892.

Odvetnik
dr. Matej Pretner
si usoja naznaniti, da je odprl svojo
odvetniško pisarno
v TRSTU
via Carintia, št. 9. I. nadstropje.

Vrtnarja in hišnika,
ki je še mlad, zdrav in oženjen, sprejemam takoj v službo za moje hiše na Sušaku pri Reki.

Oseba, ki bi hotela prevzeti to službo, mora biti poštena, pridna, poslušna in ujudna s strankami na stanovanjih; poleg slovenskega jezika želi se, če le mogoče, da zna tudi italijanski. Mjegova žena bo imela v skrb izročeno eno kravo. Stanovanje v moji hiši. — Plača po vrednosti in dogovoru. Kdor bi želel sprejeti to službo, oglašaj naj se pri meni in naj predloži dosedanja spričila, ako jih ima.

Reka, 4. aprila 1892. **G. Ružič**

Dober glasovir
se prodaja za samih
gld. 60 gld.

v ulici Sv. Klare (Via S. Chiara) št. 4.

Zdravilo iz kine in železa
želodčni okrepčevalni likér
izdeluje
lekarna Cristofolletti v Gorici.

Pomaga v vseh boleznih, v katerih se nahaja železo in kina.

Napravlja tek, pospešuje prebavljanje, uzroča redno pretvarjanje in hranjenje jedij, množi rdeča telesa v krvi ter premaga brezkrvnost.

Ker je prijetnega okusa, more se uživati pred jedjo. — Odrasli ga uživajo po kozarčku dvakrat na dan, otroci pa po 1/2 kozarčka.

Cena izvorni steklenici 60 kr.

Franc Bensa,
v Ozki ulici (Via Stretta) št. 8 v Gorici
prodaja vsakovrstno usnje, podplate, kopita, sploh vsa orodja in priprave
ZA ČELJARJE.

Zagotavlja dobro blago po zmer-nih cenah. Zato se slynemu občinstvu toplo priporoča za obilen obisk.

NA
Travniku
št. 21
pri urarju
Ernestu Hubel-u
se izorši vsaktera poprava ur za samih
kr. 70 kr.

Opeke iz cementa

Podpisane sem o svojem času nazna-nil svojo opeko iz cementa; priporočila jo je „Nova Soča“, na goriški razstavi pa je bila odlikovana ter dobila častno priznanje.

Opeke so naslednjih vrst:
Št. 1. stane 1 opeka 11 kr.; 1 kvadr. meter pokrije 10 opek; krije se lahko strmo ali splošno, kakor s korci; 1 kos tehta 370 gramov.

Št. 2 stane 10 kr. kos, na 1 kv. m. jih gre 15; ker je to dvojnata kritba, stane 1 met. 40 kr. več.

Št. 3 stane 6 1/2 kr. kos, jih gre 20 na 1 kv. m.; izdelane so po domačem načinu.

Št. 4 štirivoglate ploče za tlak so takó močne, da težak voz lahko vozi po njih. Stanejo 25 kr. kos in jih gre 10 na 1 kv. m.; 1 ploča tehta 750 gr.

Št. 5 šestervoglate ploče za tlak; stane 25 kr. vsaka in jih gre 12 na 1 kv. m.; vsaka tehta 650 gr.; barvane 2 kr. več.

Št. 6. Vodovodne cevi iz cementa, v katerih se ohrani voda najbolj zdrava in mrzla. 1 meter dolgosti stane 95 kr.; odprina 6 cm, t. j. 1 col; 1 m. dolgosti tehta 12 kilov. — Debelejše cevi so primerno dražje.

Da so moje opeke izvrstne, sposobne za vsako vreme in podnebje, prepriča se lahko vsakdo pri tistih gospodarjih, ki imajo hiše z njimi pokrite, n. pr. Ivan Mlekuž na Koritnici (pri Bolcu), Josip Zornik v Čezsoči, Ivan Vulč v Čezsoči itd. Čim bolj so te opeke stare, toliko boljše so!

Opek sem prodal že za več poslopij, na Tolminskem in Bolškem, pa tudi plošč za tlak. Priporočam se sl. občinstvu tudi zanaprej, zlasti zdaj, ko imamo čez Sočo železni most, da se blagó lahko prevaža.

Ivan Vulč,
v Čezsoči (pri Bolcu)
izdelovalec opek, tlakov in cevij iz cementa.

Proč z navadno kavo, kupujte
Kneippovo sladno kavo,
ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika **Seb. Kneippa** edino le tovarna
bratov Ölz v Bregencu
ob Bodenskem jezeru.

Velečast, gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedinapol prebavljene iz železodeca. Kneippova kava pa ima veliko

SCHUTZ - MARKE.

redilno moč, pomiri živce in je dosti bolj ši kup. Komur bi se ta kava ne zdelala dovolj okusna, naj jej primeša nekoliko

Ölzove kave,
in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štirivoglati in rudeči, bratov Ölz varnostna marka, ponovica, podobna in podpis župnika Kneippa. Ölzova kava nosi naše ime in pongo.

V Gorici jo prodajajo: P. Drašček, Adolf Guttmann, Anton Zolli, Jos. Conel in J. Braun

Bratje Ölz,
tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.

Sargovo zdravniški preiskano
zobno čistilo
KALODONT
Kos 35

Na prodaj pri lekarnih i dišavničarjih

Izdajatelj in odgovorni urednik **And. Gabršček.** — Tiska **A. M. Obizzi** v Gorici.

Na jubil. razstavi v Gorici in Zagrebu prva in najvišja odlikovanja
2000 kosov v prometu.

Najboljši uspeh jamči **Ph. Mayfarth & Comp.** Turšični robkač na lesenem stojalu, ki se goni z rokami. Reporeznice, mlini za trojano moko in drozgaltice. Mlatilnice na roko in par, žitne čistilnice. Posebni mlini za nemoknate turšične otrobi za konje. Mečkalnica za krompir. Stiskalnica za olje. Stroj za parjenje piče.

PH. MAYFARTH & COMP.
tvornice za stroje **DUNAJ, II. 1. Taborstrasse 76**
Ceniki brezplačno in franko.

Krasni **uzorci zasebnikom brezplačno** in **poštine prosto.** — Knjige za krojače nefrankovano.

Snovi za obleke
Prerivljen in doskling za višjo duhovščino, predpisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, ognjegasce, telovadce, livreje, sukna za biljarde in igralne mize. Loden tudi nepremočljiv, za lovske sukne; pralne snovi, pledi za potovanje od 4 do 14 gld. itd. Kdor hoče kupiti cene vredno, pošteno, trpežno, iz čiste volne sukno in ne le cenene **cunje**, ki se od vseh stranij ponujajo in niso vredne niti krojaškega dela, obrne naj se do

Joh. Stikarovsky v Brnu (Brünn).
Stalna zaloga sukna čez 1/2 mil. gld.

Največja razpošiljalnica v teh krajih.

Pozor! P. n. občinstvo se opozarja pred tverdami, ki ponujajo ostanke in odrezke po 3-10 m za salonske obleke.

Že pri tej enakomerni dolžini razvidi se očitno sleparstvo, ker taki ostanke se dobivajo le od zastarelih in pokvarjenih kosov.

Tako sleparsko blago, katero tverde kupujejo iz 2. ali 3. roke, ni niti tretjine ponujane cene vredno.

Razpošilja se s poyzetjem; nad 10 gld. franco.

Dopisovanje v nemškem, madjarskem, češkem, poljskem, italijanskem in francoskem jeziku.

NAZNANILO

Podpisani naznanjam, da sem otvoril v ulici za vojašnico (Via della caserma)

veliko zalogo vencev

IN UMETNIH CVETIC

ki se izdelujejo v njegovi delavnici, katere je bila na goriški razstavi odlikovana z zlato sretnjo I. razreda.

V ti prodajalnici se sprejemajo naročila na šopke „Machart“, vence in šopke iz svežih, suhih in umetnih cvetlic, kakor tudi palme in druge stvari za cerkveno okrasje.

Vse to se dobica po najnižjih cenah.

Fran. Ziani.

Tinktura za želodec,
katero prireja **GARRIJEL PICCOLI**, lekarna pri angelju v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče delovanje prebavnih organov ureja, krepi želodec ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenici. Zabojček z 12 steklen. velja gld. 1.36, z 55 steklen. 5 Kg. teže, velja gld. 5.26. Poštino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarne.

Prodaja jaje za valitev.
Odlikovana

pri Goriški razstavi z zlato sretnjo I. vrste.

Cochinehina, živo rumena, 1 jajce 15 kr. Plymouth-Roch, kraguljčasta, 15 kr. Brahma, svetla, 15 kr. Langshan, črna, 15 kr. Langshan, bela, 15 kr. Malajska 20 kr. Dorking, jerebičaste barve, ima na vsaki nogi 5 prstov, 15 kr. Andaluzijski, pepelnosiv, 15 kr. La Fleche, črna, 15 kr. Houdan 15 kr. Hollandci, črni z belim čnпом, 15 kr. Spanci, črni, 15 kr. Sedmograške z golim vratom 15 kr. Leghorn, svetle barve z rumenimi nožicami, 15 kr. Primorci, raznobarna in velika kuretnina, 15 kr. Yokohama, 25 kr. Zlati Bantam 20 kr. Srebrni Bantam 20 kr.

Ovoj in frankovana pošiljatev do 50 komadov velja 70 kr. Vsaka vrsta te kurtine goji se na pristavih sama zase in sicer na prostem. Za pristnost plemena in za svežost jaje jamči razpošiljatelj

Jožef Stiegler

graščinski opravnik v **Št. Petru** pri Gorici.

Izdajatelj in odgovorni urednik **And. Gabršček.** — Tiska **A. M. Obizzi** v Gorici.

VINSKI EKSTRAKT.

To pripoznano specialiteto priporočam za hitro in izvrstno narejanje izvrstnega i zdravega vina, ki se nikakor ne ločimo naravnega vina.

Cena za 2 kila (za 100 litrov vina) gld. 5.50
Recept t. se brezplačno prilaga. Za najboljši uspeh in zdrav izdelek jamčim jaz.

PRIHRAINITEV ŠPIRITA

doseže se z mojo pokrepčevalno esenco za žganjine, ki daje pijacem prijeten in rezeek okus in ki se dobiva samo pri meni.

Cena gld. 3.50 kilo (na 600 — 1000 litrov) navodom za rabo.

Razum teh specialitet imam tudi vse esence za izdelovanje **ruma, konjaka, finih likerjev** itd. Recepti brezplačno. Cenik poštine prosto.

Karol Filip Pollak
Tvornica esenčnih specijalit v Pragi.
Solidni zastopniki se iščejo.

ANTON POTATZKY
v Raštelja št. 7 v Gorici
prodajalnica drobega in nürnberskega blaga
na drobno in na debelo.

Jedino in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in cunjarje.

Največja zaloga
čevlarskih, krojaških, pisarskih, popotovalnih in kadilnih potrebščin.
Zimska obuvala

Vozički in stoli na kolesih za otroke.
Strune za godala.

Posebnost: Semena za zelenjavo in trave.
Prosim dobro paziti na naslov:

Na sredi Raštelja št. 7.

Preskušena zobna sredstva.

Alveolar - Kapljice za zobe
Cena steklenici 50 kr.

Alveolar - Ustna voda
Cena steklenici 40 kr.

Alveolar - Zobna pasta
Cena škatlici 70 kr.

(4)

Razpošilja vsak dan po pošti glavna zaloga
Kreisapothek — Korneuburg b. Wien.

Čndovite kapljice
sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čndovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše čndovne bolesi. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo same omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbe in pošiljatev pa edino v lekarni **Cristofolletti v Gorici**, v Trstu v lekarni **C. Zanetti in G. B. Rovis**, v Ljubljani v lekarni **U. pl. Trnkoczy G. Piccoli**, v Ljud. Grečelna „pri Mariji pomagaj“; v Postojni v lekarni **Baccarich**, v Ajdovščini v lekarni **Sapla**, v Vipavi v lekarni **Guglielmi**, v Beljaku dr. **Kumpf**.

1 steklenica velja 30 kr.

NB. Varovati se je treba mavisikih balzamov, katere sijajno oznanjajo in priporočajo, ki pa kvarijo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in žirce, da nastanejo lahko hudi in nevarni nastedki.